

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Контролювання сегетальної рослинності в агроценозах»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 201 Агронімія

Освітня програма «Агронімія»

Рік навчання 3, семестр 6

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

Лектор дисципліни

АНІСИМОВА АНТОНІНА АНАТОЛІЇВНА

Контактна інформація
лектора (e-mail)

anisaa@ukr.net

anisaa@nubip.edu.ua

Сторінка дисципліни в
eLearn

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Контролювання сегетальної рослинності в агроценозах» покликана забезпечити належну підготовку фахівців до професійної діяльності шляхом формування в студентів необхідних теоретичних знань і набуття практичних навичок для успішного впровадження ними на практиці комплексної, обґрунтованої системи заходів контролювання чисельності бур'янів у посівах сільськогосподарських культур, адаптованої до різних систем землеробства та конкретних екологічних умов.

Зміни клімату, строкатість погодних умов упродовж вегетаційного сезону, зміни ґрунтового та екологічного середовища, що спостерігається останніми роками, призвели до масової появи в структурі забур'яненості нових видів, які впевнено розповсюджуються, захоплюючи нові території, стаючи проблемними видами агроценозів. Виникає потреба в удосконаленні систем контролювання чисельності бур'янів в агроценозах та оптимізації співвідношення обраних заходів впливу на них за різних екологічних умов, які впливають на можливість прояву того чи іншого виду в агроценозі, чисельності окремих популяцій та стратегій їх росту і розвитку. У результаті цього формується відповідний тип забур'яненості посівів та видовий склад угруповання. Тільки комплексна обґрунтована система заходів контролювання чисельності бур'янів у посівах сільськогосподарських культур, адаптована до конкретних умов при її економічній доцільності та екологічній безпечності, дозволить забезпечити реалізацію потенційних можливостей сорту чи гібриду. Бездумне застосування заходів контролювання бур'янів не вирішує проблеми забур'яненості, а справляє суттєвий негативний вплив на навколишнє середовище та якість отриманої продукції.

Мета і завдання: забезпечити належну підготовку фахівця до професійної діяльності з реалізації ним на практиці системи рекомендованих заходів спрямованих на успішне контролювання наявності бур'янів в агрофітоценозах за різних систем землеробства та екологічних умов.

У результаті вивчення даної дисципліни студент отримає **знання та вміння** щодо: загальних принципів та теоретичних основ контролювання сеgetальної рослинності в агроценозах; знання асортименту гербіцидів; критичного мислення та оцінки фактичної ситуації на полі з подальшим прийняттям оптимальних рішень щодо складових комплексної системи захисту посівів сільськогосподарських культур, овочевих, виноградників, садів; умов високоефективного застосування гербіцидів; особливостей використання біологічних препаратів у системі захисту культур від бур'янів; систем контролю чисельності бур'янів за органічного землеробства; оцінювання економічної доцільності застосування заходів контролю чисельності бур'янів за вирощування сільськогосподарських культур; робити еколого-економічну оцінку здійснених заходів контролю забур'яненості полів.

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та відповідністю зональних умов.

Загальні компетентності (ЗК):

Прагнення до збереження навколишнього середовища;

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище;

Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур, шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних так і практичних методів;

Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах;

Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН – 14 Інтегрувати й вдосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог;

ПРН – 13 Проектувати та організувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог;

ПРН – 11 Ініціювати оперативне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов;

ПРН – 10 Аналізувати та інтегрувати знання із загальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціальної професійної роботи у галузі агрономії;

ПРН – 9 Володіти на оперативному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агрофітоценозів із збереженням природного різноманіття.

Навчальним планом підготовки бакалаврів з спеціальності "Агрономія" на вивчення вибіркової дисципліни "Контролювання сеgetальної рослинності в агроценозах" відведено 120 год, в тому числі 45 год аудиторних занять. Підсумковою формою контролю є іспит.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1 Наукові основи контролювання сеgetальної рослинності в агроценозах.				
Тема 1. Наукові основи контролювання сеgetальної рослинності в агроценозах. Комплексність системи та пріоритети при виборі заходів впливу на бур'яни./ Пороги шкідливості бур'янів	3/2	Знати наукові основи контролювання сеgetальної рослинності в агроценозах. Вміти аналізувати та Розуміти доцільність використання комплексної системи контролювання. Використовувати пороги шкідливості бур'янів як аргумент обрання конкретного заходу.	Здача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	50
Тема 2. Секрети успішних комбінацій заходів контролювання бур'янів. Умови високоефективного застосування гербіцидів. Строки внесення, технологічні способи та регламенти застосування гербіцидів. / Вибір гербіцидів за спектром фітотоксичної дії. Ефективність дії гербіцидів. Розрахунок економічної ефективності використання гербіцидів	2/4	Вміти обрати найбільш ефективне поєднання заходів та засобів контролю. Розуміти умови високоефективного застосування гербіцидів. Планувати внесення дотримуючись оптимальній строків, та регламентів застосування гербіцидів. Використовувати як аргумент розрахунок економічної ефективності використання гербіцидів.	Здача практичної роботи. Написання есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	50
Всього за модуль 1	5/6			100*0,7
Модуль 2 Контролювання чисельності бур'янів інших агрофітоценозів				
Тема 1. Контролювання чисельності бур'янів в посівах зернових колосових культур/ Розроблення системи захисту посівів	2/4	Знати арсенал препаратів дозволених до використання для контролювання чисельності бур'янів в посівах культури.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10

зернових колосових культур		Вміти проаналізувати видовий склад бур'янового компоненту агрофітоценозів озимих та ярих зернових і підібрати найбільш ефективні гербіциди та їх поєднання.		
Тема 2. Контролювання чисельності бур'янів в посівах кукурудзи, сорго та проса/ Розроблення системи захисту посівів кукурудзи, сорго та проса	2/2	Знати арсенал препаратів дозволених до використання для контролювання чисельності бур'янів в посівах культури. Вміти проаналізувати видовий склад бур'янового компоненту агрофітоценозів кукурудзи, сорго та проса та підібрати найбільш ефективні гербіциди.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10
Тема 3. Контролювання чисельності бур'янів в посівах зернобобових культур (гороху, сої та ін.) /Розроблення системи захисту посівів зернобобових культур	2/2	Знати арсенал препаратів дозволених до використання для контролювання чисельності бур'янів в посівах культури. Вміти проаналізувати видовий склад бур'янового компоненту агрофітоценозів зернобобових культур та підібрати найбільш ефективні гербіциди.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10
Тема 4. Контролювання чисельності бур'янів в посівах буряків цукрових та картоплі Розроблення системи захисту посівів буряків цукрових та картоплі	2/4	Знати арсенал препаратів дозволених до використання для контролювання чисельності бур'янів в посівах культури. Вміти проаналізувати видовий склад бур'янового компоненту	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10

		агрофітоценозів бур'яків цукрових та картоплі та підібрати найбільш ефективні гербіциди.		
Тема 5. Контролювання чисельності бур'янів в посівах ефіроолійних культур (ріпаку озимого та ярого, соняшнику)/ Розроблення системи захисту посівів ріпаку озимого та ярого та соняшнику	2/4	Знати арсенал препаратів дозволених до використання для контролювання чисельності бур'янів в посівах культури. Вміти проаналізувати видовий склад бур'янового компоненту агрофітоценозів ріпаку озимого та ярого, також соняшнику і підібрати найбільш ефективні гербіциди та їх поєднання.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10
Тема 6. Контролювання чисельності бур'янів інших агрофітоценозів/ Розроблення системи захисту посівів: прядивних культур (льон, коноплі, бавовник), злакових та бобових трав; овочевих культур; в садах та виноградниках;	-/6	Знати арсенал препаратів дозволених до використання для контролювання чисельності бур'янів в посівах культури. Вміти проаналізувати видовий склад бур'янового компоненту агрофітоценозів і підібрати найбільш ефективні гербіциди та їх поєднання.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	10
Спеціальні заходи контролю бур'янів.	-/2	Розуміти та планувати застосування спеціальних заходів контролю бур'янів	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5
Системи контролю чисельності бур'янів за органічного землеробства	-/2	Знати протибур'янові препарати біологічного походження, та інші засоби біологічного методу контролювання.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Тест	10 25

		Вміти розробити ефективну систему захисту за біологізації систем землеробства.		
Всього за модуль 2	10/24			100*0,7
Всього за 1 семестр				
	15/30			70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові чи розрахункові роботи повинні мати конкретні текстові посилання на використану літературу та мають бути виконані згідно індивідуального завдання виданого викладачем.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, індивідуальний графік навчання за погодженням із деканом факультету відповідно наказу ректора, інші поважні причини) навчання може відбуватись індивідуально.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Косолап М.П., Примак І.Д., Іванюк М.Ф., Анісімова А.А., Бабенко А.І. **Практикум з гербології.** Навчальний посібник. – К.: 2018 р. – 581с.
2. Косолап М.П., Примак І.Д., Іванюк М.Ф., Анісімова А.А., Бабенко А.І. **Практикум з гербології.** Навчальний посібник 2-ге видання, доповнене і перероблене. – К.: 2019 р. – 931с.
3. Косолап М.П., Іванюк М.Ф., Примак І.Д., Анісімова А.А., Бабенко А.І. **Практикум з гербології.** Навчальний посібник 3-ге видання, доповнене і перероблене. – К.:НУБіП України, 2021 р. – 876с.

4. Косолап М.П., Іванюк М.Ф., Примак І.Д., Анісімова А.А., Бабенко А.І. **Атлас бур'янів**. К.:НУБіП України, 2022 р. – 112с.
5. Веселовський І.В., Манько Ю.П., Лисенко А.К., Центило Л.В. **Атлас – визначник бур'янів**. Навчальний посібник. - К.: Видавничий центр НУБіП України, 2018, – 256 с.
6. Примак І.Д. **Бур'яни в землеробстві України: прикладна гербологія**./ І.Д.Примак, Ю.П. Манько, С.П. Танчик, М.П. Косолап та ін. - Біла Церква, Білоцерківський державний аграрний університет, 2006. - 664с.
7. Примак І.Д. **Довідник з гербології**. / І.Д., Примак, М.П. Косолап та ін. - К.; Кондор, 2006, С. 368.
8. Косолап М.П. **Гербологія. Навчальний посібник** . – К.: Арістей.- 2004. - 362с.
9. Косолап М.П. та ін. **Термінологічний словник з гербології**. – К.: Слово, 2008. – 183с.
10. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні (щорічні видання).

Інформаційні ресурси

1. <http://dglip.nubip.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/6193>
2. <http://agrotimeteh.com.ua>
3. <http://mirslouvrei.com>
4. <http://pidruchniki.ws.....>
5. <https://elearn.nubip.edu.ua/course/modedit.php?update=300398&return=0&sr=0>
6. <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3090>
7. <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4335>
8. <https://www.basf.com/ua/uk.html>
9. <https://www.syngenta.ua/katalog>
10. <https://superagronom.com/pesticidi>

Методичне забезпечення

1. Ю.П. Манько, А.А. Петришина. Розроблення системи інтегрованого контролю бур'янів у сучасному землеробстві **Методичні рекомендації до виконання лабораторно практичних робіт з дисциплін «Теоретична і прикладна гербологія» та «Інтегрований контроль бур'янів у сучасному землеробстві» студентами магістратури зі спеціальності 8.090101 01 «Агрономія»**. – К.: НУБіП України, 2012 р.
2. Анісімова А.А., Косолап М.П., Іванюк М.Ф., Бабенко А.І. **Гербологія. Методичні вказівки до виконання комплексу розрахункових робіт "Прогноз забур'яненості та розрахунок оптимальної системи контролювання бур'янового компонента польового агрофітоценозу в умовах області" для студентів ОС – Бакалавр, спеціальність 201 «Агрономія», сільськогосподарських ВУЗів III-IV рівнів акредитації 2020 р.**
3. Анісімова А.А., Косолап М.П., Іванюк М.Ф., Бабенко А.І. **Гербологія. Методичні вказівки до проведення навчальної практики з курсу Гербологія, студентами агробіологічного факультету Спеціальність – 201 «Агрономія» сільськогосподарських ВУЗів III-IV рівнів акредитації Освітній ступінь – Бакалавр, 2020 р.**

4. Анісімова А.А., Косолап М.П., Іванюк М.Ф., Бабенко А.І. Герботолія. Методичні вказівки до виконання розрахункової роботи на тему «Характеристика бур'янового угруповання та розробка системи захисту його контролювання в польових агрофітоценозів в умовах _____ області», для студентів заочного відділення агробіологічного факультету Спеціальність – 201 «Агрономія» сільськогосподарських ВУЗів ІІІ-ІV рівнів акредитації Освітній ступінь – Бакалавр, 2020 р.